

1. INFORMATIE OVER DE RECHTEN EN PLICHTEN VAN DE VERDACHTE IN STRAFPROCEDURES

Bron : *Regeling van de Minister van Justitie van 14 september 2020 (item 1618)*

Als verdachte in een strafprocedure heeft u de volgende rechten en plichten :

1. Toelichingen

- Tijdens het verhoor kunt u uitleg geven of weigeren om uitleg te geven, of weigeren individuele vragen te beantwoorden zonder de redenen voor de weigering op te geven (artikel 175, § 1)¹.
- U kunt tijdens het verhoor, op uw verzoek of op verzoek van uw vdediger, ook schriftelijk toelichting geven, maar u kunt gedurende deze tijd geen contact opnemen met andere mensen. De verhorende kan om gewichtige redenen weigeren toestemming te verlenen om in deze vorm uitleg te geven (artikel 176, § 1 en § 2).
- Als u aanwezig bent bij de bewijsverkrijging, kunt u bij elk bewijsstuk uitleg geven (art. 175 § 2).

2. Rechtsbijstand

- U heeft het recht om u te laten bijstaan door een door u aangewezen vdediger. Je kunt niet meer dan drie vdedigers van je keuze tegelijkertijd hebben (art. 77).
- Als u in voorlopige hechtenis zit, kunt u communiceren met een vdediger terwijl de andere mensen weg zijn of via correspondentie. De officier van justitie kan, in bijzonder gerechtvaardigde gevallen, bepalen dat, indien het belang van de voorbereidende procedure dit vereist, hij of een door hem gemachtigde persoon aanwezig zal zijn. De officier van justitie kan zich om dezelfde redenen ook het recht voorbehouden om uw correspondentie met een vdediger te beheren. Deze voorbehouden mogen niet worden gehandhaafd of gemaakt 14 dagen na de datum van voorlopige hechtenis (artikel 73).
- Als u aantoont dat u zich geen advocaat kunt veroorloven (u kunt de kosten van de verdediging van uw keuze niet dragen zonder afbreuk te doen aan het noodzakelijke onderhoud van uzelf en uw gezin), kan de rechtbank op uw verzoek een vdediger voor de openbare verdediging aanstellen, ook om een specifieke procedurele handeling te verrichten (art. 78).
- U kunt de benoeming van een ambtshalve vdediger in een gerechtelijke procedure aanvragen binnen 7 dagen vanaf de datum waarop u een afschrift van de tenlastelegging hebt ontvangen. Als u uw verzoek na deze datum indient of er geen bewijs aan toevoegt waarmee u kunt aantonen dat u de kosten van verweer niet kunt dragen, kan dit ertoe leiden dat het verzoek in behandeling wordt genomen na de geplande datum van de hoorzitting of zitting (artikel 338b, § 1 en § 2).
- Een verzoek om ambtshalve een vdediger te benoemen na de eerste datum van een hoorzitting of zitting dient te worden ingediend op een zodanig tijdstip dat het onderzoek ervan niet leidt tot een wijziging van de volgende datum van de hoorzitting of zitting (art.338b § 3).
- U kunt eisen dat een aangewezen vdediger deelneemt aan uw hoorzitting. Het uitblijven van een vdediger vormt echter geen belemmering voor het verhoor (art. 301).
- In geval van veroordeling of voorwaardelijke stopzetting van de strafprocedure, kunt u worden veroordeeld in de kosten van de verdediging ambtshalve (artikelen 627 en 629).

3. Rechtvaardiging van afwezigheden

Als u bent opgeroepen om in persoon te verschijnen, kan uw ziekteverzuim alleen worden verantwoord op vertoon van een medisch attest van de keuringsarts. Een ander certificaat of vrijgave is onvoldoende (art. 117, § 2a)

¹ Indien geen andere rechtsgrond wordt vermeld, verwijzen de bepalingen tussen haakjes naar de relevante artikelen van de wet van 6 juni 1997 - Wetboek van Strafvordering (Staatsblad van 2020, items 30, 413, 568, 1086 en 1458)

4. Bijstand van een tolk

- Als je niet genoeg Poolse kent, heb je recht op een gratis tolk. Op uw verzoek of op verzoek van uw verdediger wordt de tolk gevraagd contact op te nemen met de verdediger in verband met de handeling waaraan u mag deelnemen (artikel 72 § 1 en § 2).
- Als u de Poolse taal niet voldoende kent, ontvangt u samen met de vertaling een beslissing over het indienen, aanvullen en wijzigen van de tenlastelegging, een aanklacht en beslissingen waartegen beroep kan worden aangetekend of om de procedure te beëindigen. Als u uw toestemming geeft, kan de persoon die de procedure voert, u tevreden stellen met de aankondiging van de vertaalde uitspraak waarmee de procedure wordt afgesloten, op voorwaarde dat er geen beroep tegen kan worden ingesteld (artikel 72, § 3).

5. Informatie over de inhoud van beschuldigingen

- U hebt het recht om te worden geïnformeerd over waarvan u wordt verdacht : de inhoud van de beschuldigingen, hun aanvullingen en wijzigingen, en de juridische kwalificatie van het strafbare feit, waarvan u wordt beschuldigd (art. 313 § 1, art. 314, art. 325g, § 2 en art. 308).
- U hebt het recht om, tot de datum waarop u vertrouwd bent met de stukken van de procedure, u mondeling de redenen voor de tenlastelegging te geven en binnen 14 dagen een schriftelijke motivering op te stellen (artikel 313, § 3).

6. Bewijsaanbiedingen en deelname aan handelingen

- U kunt een verzoek indienen om in de lopende procedure maatregelen te nemen, bijvoorbeeld het horen van een getuige, het verkrijgen van een document, het verkrijgen van een deskundig advies (art. 315 § 1).
- Uw aanvraag wordt niet ingewilligd als (artikel 170, § 1) :
 - bewijsverzekering is niet toegestaan,
 - de omstandigheid die moet worden bewezen, is niet relevant voor de uitkomst van de zaak of is al bewezen in overeenstemming met uw verklaring,
 - het bewijs is nutteloos om de gegeven omstandigheden vast te stellen,
 - het bewijs kan niet worden verkregen,
 - het verzoek om uitvoering van een handeling heeft duidelijk tot doel de procedure te verlengen of is ingediend na de door de procesleider gestelde termijn, waarover u op de hoogte werd gesteld.
- De persoon die de procedure voert, mag u en uw verdediger niet weigeren om deel te nemen aan de handeling, als u een verzoek heeft ingediend voor de handeling ervan uit te voeren (art. 315 § 2).
- U kunt toelating vragen om deel te nemen aan andere procedurele handelingen. De officier van justitie kan u weigeren deel te nemen aan deze handelingen in bijzonder gerechtvaardigde gevallen vanwege het zwaarwichtige belang van de procedure, en in het geval dat u van uw vrijheid wordt beroofd en wanneer dit binnenvragen van u ernstige moeilijkheden zou bezorgen (art. 317).
- Als de procedurele handelingen kunnen niet worden herhaald, kunnen u en uw verdediger eraan deelnemen, tenzij het risico bestaat dat het bewijsstuk in geval van vertraging wordt verloren of vervalst (art. 316, § 1).
- Als er bezorgdheid bestaat dat een getuige niet kan worden gehoord tijdens de hoorzitting, kunt u een verzoek indienen om hem te horen door de rechtbank of de officier van justitie vragen om de getuige volgens deze procedure te laten horen (art. 316, § 3).
- Als in de procedure bewijs van een deskundigenoordeel wordt toegelaten, kunnen u en uw verdediger deelnemen aan het onderzoek van de deskundige en zijn mening inzien, mits deze schriftelijk is ingediend (art. 318).

7. Toegang tot dossiers

- U kunt inzage vragen in het dossier, afschriften en kopieën daarvan, ook na afloop van de voorbereidende procedure (onderzoek of enquête). In de voorbereidende procedure kan u de toegang tot de dossiers worden geweigerd vanwege het gewichtige belang van de staat of het welzijn van de procedure. De bestanden kunnen in elektronische vorm ter beschikking worden gesteld (artikel 156).
- Als, voordat de zaak naar de rechtbank is verwezen, een verzoek is ingediend voor de toepassing of de verlenging van uw voorlopige hechtenis, krijgen zowel u als uw verdediger het dossier in het deel met bewijsstukken dat bij het verzoek zijn gevoegd. Als er een gegronde

vrees voor gevaar voor het leven, de gezondheid of de vrijheid van de getuige of de persoon die het dichtst bij haar staat, wordt de getuigenis van een dergelijke getuige niet aan u ter beschikking gesteld (art. 156 § 5a).

8. Definitieve kennismaking met de stukken van de procedure

- U kunt een definitieve kennismaking met de stukken van de procedure aanvragen voordat deze wordt afgesloten. Uw verdediger kan deelnemen aan deze handeling (artikel 321 § 1 en 3).
- U kunt binnen 3 dagen na de kennismaking met de stukken van de procedure een verzoek indienen om de procedure aan te vullen (art. 321 § 5).
- Voorafgaand aan de definitieve kennismaking met de stukken van de procedure, hebt u het recht om de dossiers in te zien, die eventueel ook in elektronische vorm beschikbaar kunnen worden gesteld (art. 321 § 1).

9. Bemiddelingsprocedure

- U kunt verzoeken dat de zaak wordt doorverwezen naar een bemiddelingsprocedure om zich met de benadeelde partij te verzoenen en eventueel met haar af te spreken over de wijze van herstel van de schade (art. 23a § 1). Deelname aan de bemiddelingsprocedure is vrijwillig. De positieve resultaten van de bemiddeling worden door de rechtbank in aanmerking genomen bij het opleggen van de straf (artikel 53 § 3 van de wet van 6 juni 1997 - Wetboek van Strafrecht (Staatsblad van 2020, items 1444 en 1517)).
- De bemiddelingsprocedure wordt gevoerd door een aangewezen bemiddelaar, die verplicht is het verloop van de bemiddelingsprocedure vertrouwelijk te behandelen (artikel 178a).

10. Afspraak over strafsancie

- Als de ondergrens van de gevangenisstraf voor het strafbare feit waarvan u wordt beschuldigd minder dan 3 jaar is, kunt u, voordat de akte van beschuldiging wordt opgesteld, met de officier van justitie overeenkomen over de inhoud van het verzoek om een straf en de rechtbank om straffen of andere met u overeengekomen maatregelen op te leggen zonder bewijs te verkrijgen. In dat geval heeft u het recht om de dossiers in te zien (art. 335 § 1 en 3). De officier van justitie kan een dergelijk motie ook aan de tenlastelegging verbinden (art. 335 § 2). Het verzoek kan door de rechtbank worden ingewilligd, als de benadeelde partij er geen bezwaar tegen heeft (art. 343 § 2).
- Als u een misdrijf ten laste is gelegd die strafbaar is met een gevangenisstraf van ten hoogste 15 jaar, kunt u dergelijk verzoek ook zelf indienen voordat u de kennisgeving van de datum van het proces wordt betekend (art. 338a). De rechtbank mag er alleen rekening mee houden als de aanklager en de benadeelde partij geen bezwaar maken (art. 343a § 2).
- Als u wordt beschuldigd van een misdrijf waarop een gevangenisstraf van maximaal 15 jaar staat, kunt u een dergelijk verzoek ook ter terechtzitting indienen, maar alleen totdat het eerste verhoor van alle verdachten is afgerond. Als u geen verdediger van uw keuze heeft, kan de rechtbank op uw verzoek een openbare verdediger aanwijzen (artikel 387 § 1). De rechtbank mag er alleen rekening mee houden als de aanklager en de benadeelde partij daartegen geen bezwaar maken (art. 387 § 2).
- Als u dergelijke verzoeken hebt ingediend, kan de basis voor beroep niet bestaan uit beschuldigingen van onjuiste feitelijke bevindingen en grove onevenredigheid van de sanctie, straf, ruimschoot of onrechtmatige toepassing of niet-toepassing van een bewarende maatregel, verbeurdverklaring of andere maatregel, gerelateerd aan de inhoud van de gesloten overeenkomst (art. 447 § 5).

11. Deelname aan versnelde procedure

- Als u in de versnelde procedure deelneemt aan de handelingen via videoconferentie, zal de politie u een afschrift bezorgen van het verzoek om de zaak te behandelen en u kopieën bezorgen van het bewijs dat aan de rechtbank is overgelegd (art. 517b § 2a en art. 517e § 1a).
- Als u deelneemt aan de procedure via videoconferentie, dan in de plaats waar u zich bevindt, uw verdediger neemt deel aan handelingen, indien aangesteld, alsmede en een tolk, als u geen Pools spreekt of doof of stom bent, en communicatie door middel van een brief niet voldoende is evenals wanneer het nodig is om een in een vreemde taal opgestelde brief in het Pools te vertalen of vice versa, of om de inhoud van het verkregen bewijs te lezen (art. 517b § 2c en 2d).
- Als u deelneemt aan de procedure via videoconferentie, kunt u aanvragen en verklaringen indienen en procedurele handelingen alleen mondeling uitvoeren bij het protocol. U wordt door de rechtbank geïnformeerd over de inhoud van alle processtukken,

die in de dossiers waren opgenomen totdat het verzoek om behandeling van de zaak bij de rechtbank werd ingediend. Als u daarom vraagt, leest de rechtbank ze voor. Procedures die niet naar de rechtbank konden worden verwezen, kunnen ter terechtzitting worden voorgelezen (art. 517ea § 1 en § 2).

- In een versnelde procedure kunt u een verzoek indienen tot voorbereiding en betekening van een schriftelijke motivering van het vonnis binnen 3 dagen na de datum van bekendmaking van het vonnis of de betekening ervan (als de wet ervan voorziet). U kunt het verzoek ook mondeling indienen voor de opname van een hoorzitting of zitting (art. 517h §1).
- Je hebt 7 dagen vanaf de datum van betekening van het vonnis met motivering om beroep in te stellen (art. 517h §3).

Bent u verdachte in een strafprocedure, dan heeft u de volgende verplichtingen :

U bent niet verplicht om uw onschuld te bewijzen of bewijs te leveren in uw nadeel (art. 74 § 1). U bent echter verplicht zich te onderwerpen aan :

- 1) visuele inspectie van het lichaam en onderzoeken die niet gepaard gaan met schending van de integriteit van het lichaam, het nemen van vingerafdrukken, fotograferen en tonen aan andere personen (artikel 74, § 2, punt 1);
- 2) psychologische en psychiatrische onderzoeken, evenals onderzoeken die verband houden met de uitvoering van procedures op het lichaam, met uitzondering van chirurgische ingrepen, op voorwaarde dat dit de gezondheid niet in gevaar brengt, indien dergelijke onderzoeken noodzakelijk zijn (met name bloed, haar of lichaamsafscheidingen, bijv. speeksel); onderzoeken moeten worden uitgevoerd door een bevoegde beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg (art. 74 § 2, punt 2).
- 3) het nemen van een uitstrijkje van het wangslimvlies door een politieagent of een andere bevoegde persoon, als dit nodig is en de gezondheid niet in gevaar brengt (art. 74 § 2 punt 3);

Het niet nakomen van deze verplichtingen kan leiden tot uw aanhouding en gedwongen overbrengen, en kan resulteren in het gebruik van fysiek geweld of technische onbekwaamheidsmaatregelen tegen u voor zover nodig (art. 74 § 3a).

U bent ook verplicht om:

- 1) verschijnen op elke dagvaarding en stellen de autoriteit die de procedure voert, in kennis van elke verandering van woonplaats of verblijf die langer dan 7 dagen duurt, ook als gevolg van vrijheidsbeneming in een andere zaak (tijdelijke hechtenis, gevangenisstraf met het oog op het uitzitten van een straf), ook over elke wijziging in de gegevens die contact met u mogelijk maken (telefoonnummer, e-mailadres, faxnummer); als u niet verschijnt, kunt u aangehouden en gedwongen worden overgebracht (art. 75 § 1 en § 2).
- 2) de geadresseerde aangeven (d.w.z. een persoon of instelling met adresgegevens) voor betekeningen in het land of in een andere lidstaat van de Europese Unie, wanneer u niet in het land of in een andere lidstaat van de Europese Unie verblijft; anders wordt de brief die naar het laatst bekende adres in een land of een andere lidstaat van de Europese Unie is gestuurd, geacht daadwerkelijk te zijn betekend (artikel 138);
- 3) een nieuw adres opgeven in geval van verandering van woon- of verblijfplaats, ook wegens vrijheidsbeneming in een andere zaak (tijdelijke hechtenis, gevangenisstraf met het oog op het uitzitten van een straf) of verandering van het adres van een postbus of het niet langer gebruiken ervan; anders wordt de brief die naar het adres in het verleden is gestuurd (inbegrepen naar een gemarkeerde postbus) geacht daadwerkelijk te zijn betekend (artikel 139).

Indien de betekening niet persoonlijk kan worden gedaan aan de geadresseerde, aan een volwassen lid van het huishouden of aan het door de verdachte opgegeven e-mailadres, wordt de brief verzonden via de postoperator achtergelaten bij het dichtstbijzijnde postkantoor van deze operator, en anders verzonden in de dichtstbijzijnde politie-eenheid of op het bevoegde gemeentekantoor. Bij het achterlaten van de brief plaatst de bezorger een bericht in de brievenbus of op de deur van het appartement van de geadresseerde of op een andere zichtbare plaats, waarin hij aangeeft waar en wanneer de brief is achtergelaten en dat deze binnen 7 dagen moet worden opgehaald; In het geval dat deze periode niet effectief is verlopen, moet de meldingsactiviteit één keer worden herhaald. In het geval van dergelijke acties wordt de brief geacht te zijn betekend (Art. 133 § 2).

Hoorzitting door de consul

Bent u in het buitenland, dan kunt u zich laten horen door de consul. De hoorzitting kan alleen plaatsvinden als u uw toestemming geeft. In dit geval zijn de bepalingen over de verplichting om te verschijnen en de daaraan verbonden gevolgen niet van toepassing (artikel 26, lid 1, punt 2, van de wet van 25 juni 2015 - Consulaire wet (Staatsblad van 2020, items 195 en 1086)).

Onthoud dat als u de gegeven instructie onduidelijk of onvolledig lijkt, kunt u aanvullende, gedetailleerde informatie over uw rechten en plichten opvragen bij de persoon die de procedure voert.

U dient in het dossier een verklaring in te dienen ter bevestiging van de ontvangst van deze instructie.

Ik bevestig de ontvangst van de instructie

.....

(Datum, handtekening)